

CAMBRIDGE
International Examinations

Excellence in education

Macedonia Education Reform

Udhëzues për planifikimin e mësimit (gjysmëvjetori i dytë):

Shkencat natyrore

Klasa e III-të

TEMA 2A: 3.4. Paraqitja-forcë

Kjo temë është bazuar në njohurit e mëparshme të forcave dhe mbi atë se si ato mundet në ndikojnë në zhvendosjen dhe në formën e objekteve. Nxënësit do të zbulojnë se forcat mund të maten me shfrytëzimin e mjeteve matëse të forcës dhe të njëjtat mund të krahasohen.

Ato njihen me tërheqjet magnetike dhe shlyerjen.

Fërkim me paraqitjen si forcë e cila ekziston në mes objekteve të cilat lëvizin mbi sipërfaqet e forta dhe të cilat u kundërvihen lëvizjes.

Rezistencën e ajrit dhe rezistencën e ujit janë paraqitur, ato janë forca të cilat u kundërvihen lëvizjes së objekteve në ajër dhe ujë.

Mësojnë se ato forca kanë drejtim dhe kahe dhe mund të ndryshojnë për nga madhësia.

Hulumtimi shkencor fokusohet në:

- Mbledhjen e dëshmive në situatë të ndryshme që të përgjigjet në pyetjet ose të testoj ide, p.sh cila këpucë ka gjurma më të përshtatshme /më të pa përshtatshme?
- Parashtrim idesh, paramendim dhe biseda rreth atyre p.sh., këpuca me bazë më të fortë nga tjetra?
- Matja e forcave dhe gjatësia duke shfrytëzuar mjete të thjeshta (rëndomta) dhe incizimin e vëzhgimit në mënyra të ndryshme.

Hulumtimi shkencor	
Qëllimet e mësimit	Fjalët/nocionet për këtë temë
<p>Ide dhe dëshmi: -mbledh dëshmi në situatë të ndryshme për tu përgjigjur në pyetjet ose testoj ide.</p> <p>Planifikim i punës hulumtuese: Propozon ide, parashih dhe diskuton për ato. Me ndihmën e arsimtarit mendon për mbledhjen e dëshmive dhe planifikon realizimin e tentimeve konkrete në kushte.</p> <p>Pranimi dhe prezantimi i dëshmive: Vëzhgon dhe krahason objekte, qenie të gjalla dhe ngjarje Bën matjen me ndihmën e aparateve të thjeshta dhe i vëren vëzhgimet në mënyra të ndryshme, paraqet rezultate me vizatime, grafikone dhe tabela.</p> <p>Rishikimi i dëshmive dhe qasja: Nxjerr përfundime nga rezultatet dhe fillon të përdor njohjet shkencore për të propozuar sqarime. Gjeneralizon dhe fillon të identifikoj modele të thjeshta në vet rezultatet.</p>	<p>Shtyp Tërheq Forcë Njësia matëse Njuton Drejtim Kahe Peshë</p> <p>Hulumtim shkencor: -mat -diskuton -hulumton -krahason -hulumton -parashikon -mbledh dëshmi</p> <p>Fillon Ndalon Ngadalëson Nxiton Fërkim Shtypje Rezistenca e ujit /rezistenca e ajrit</p> <p>-planifikim të testit të qartë -tregim të rezultateve -vëren -vizaton -tabelë -përfundim -modele.</p>

Qëllimi i mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Fizika (Forcat dhe lëvizja)			
<p>Java e 1: Hulumtimi shkencor Ide dhe dëshmi Mbledh dëshmi ne situatë të ndryshme që të përgjigjet në përgjigjet ose të testoj ide.</p> <p>Pranimi dhe prezantimi i dëshmive: Vëzhgon dhe krahason qeniet e gjalla dhe ngjarje Mat me ndihmën e aparateve të thjeshta dhe i vëren vëzhgimet në mënyra të ndryshme, paraqet rezultate me vizatime, grafikone dhe tabela.</p> <p>Rishikimi i dëshmive dhe qasja: Vizaton përfundimet nga rezultatet dhe fillon të shfrytëzojë njohurit shkencore për të propozuar sqarime.</p>	<p>Ora e 1: Të jesh shkencëtar Përgatitni zgjedhje të aktiviteteve të ndryshme që të demonstroi shkathtësi të ndryshme nga kërkesat hulumtuese.</p> <p>Jepuni secilit grup një listë të shkathtësive nga shprehjet kryesore. Në fund të aktivitetit secili grup duhet të japi informacion kthyes për të tjerët në klasë duke ju treguar se cilët shkathtësi nga hulumtimi shkencor i kanë përdorur.</p> <p><i>Kush ka bërë zhvillim(përparim) më të madh?</i> Lejojuni nxënësve të punojnë dhe të zgjedhin se cila nga mjetet ti përdorim dhe më pas ti realizojnë aktivitetin, Jepuni nxënësve dy bimë të ndryshme. Luteni që nxënësit të vizatojnë fotografi dhe me ato ti përshkruajnë ngjashmëri dhe dallimet në mes tyre.</p> <p><i>Nxjerrja r përfundimeve:</i> Jepuni edhe kësaj grupe rezultate të mjaftueshme(të paramenduara ose të sakta) nga eksperimentet . p sh. Koha e nevojshme që një kuadër e akulli të shkrijë në temperatura të ndryshme dhe luteni nxënësit të vizatojnë grafikonin duke i përdorur këto të dhëna. Sigurojuni listë të pyetjeve për ata, që të përgjigjen duke i përdorur grafikonin që e kanë konstruktuar.</p>	<p>Listë e fjalëve kryesore</p> <p>Vizore, mjete për matje, lapsa dhe letra ose fletore pune.</p> <p>Zgjedhje e bimëve të ndryshme, lapsa për vizatim, letra ose fletore pune.</p> <p>Në sasi rezultatesh nga eksperimentet (të paramenduara ose të sakta) lapsa, vizore, letër grafike, pyetje, lapsa dhe letra ose fletore pune.</p>	<p>Fjalët kryesore Nevojat shkencore Mat Diskuton Hulumton Krahason Parasheh Mbledh dëshmi Planifikon tekst të qartë Prezanton rezultate Incizon Vizaton Masë Përfundim model</p> <p>Sqaroni se në këtë njësinë nxënësit do të kenë mundësi të ushtrojnë disa shkathtësi të cilat shkencëtarët e vërtetë rregullisht i shfrytëzojnë.</p>

Qëllimi i mësimi	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Fizika (Forcat dhe lëvizja)			
<p>Java e 1: Njihet se forca e shtyrjes dhe tërheqjes janë shembuj të forcave të cilat mund të maten me matës të forcave</p> <p>Hulumtimi shkencor</p> <p>Ide dhe dëshmi Mbledh dëshmi ne situatë të ndryshme që të përgjigjet në përgjigjet ose të testoj ide.</p> <p>Pranimi dhe prezantimi i dëshmive: Mat me ndihmën e aparateve të thjeshta dhe i vëren vëzhgimet në mënyra të ndryshme.</p>	<p>Ora e 2: Shtyrja dhe tërheqja. Përgatitni klasën në grupe dhe secilit grup jepuni mundësi të zgjedhin lojëra të cilat mund të lëvizin.</p> <p>Pyesni se cilët prej lojërave kanë diçka të përbashkët. (Të gjitha mund të bëhen që të lëvizin me anë të shtyrjes ose tërheqjes).</p> <p>Në çifte: diskutoni se valë lojërat lëvizin me anë të shtyrjes ose tërheqjes.</p> <p>Përshkruani qartë se sa lojëra zhvendosen me anë të shtyrjes dhe sa lojëra zhvendosen me anë të tërheqjes – shëno ose vizato që të përshkruash se si lojërat zhvendosen duke i shfrytëzuar fjalët shtyrje ose tërheqje dhe shfrytëzo shigjeta për ta përshkruar kahen e shtyrjes ose tërheqjes.</p>	<p>Zgjedhje e lojërave të ndryshme me pjesë lëvizëse.</p>	<p>Përshkruani shtyrjen dhe tërheqjen si shembuj të veprimit të forcës të cilat mund të bëjnë që objektet të zhvendosen.</p> <p>Fjalët kryesore Shtyn Tërheq Forcë Lëviz</p> <p>Hulumtimi shkencor diskuton hulumton krahason.</p> <p>Sqaroni se kur diçka fillon të lëviz ajo është me të vërtetë si rezultat i forcës së vepruar paraprakisht</p>

Qëllimi i mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Fizika (Forcat dhe lëvizja)			
<p>Java e 2: Hulumton se si forcat mund të bëjnë që trupat të fillojnë të lëvizin ose ta ndalin lëvizjen.</p> <p>Hulumtimi shkencor Ide dhe dëshmi Mbledh dëshmi ne situatë të ndryshme që të përgjigjet në përgjigjet ose të testoj ide.</p> <p>Pranimi dhe prezantimi i dëshmive: Mat me ndihmën e aparateve të thjeshta dhe i vëren vëzhgimet në mënyra të ndryshme.</p>	<p>Ora e 3: Si mundet ti zhvendosim objektet Nxënësit ndahen në grupe të vogla jepuni secilit grup zgjedhje të lojërave të cilat lëvizin në mënyra të ndryshme . Lusni nxënësit që të selekcionojnë lojërat në grupe të ndryshme sipas mundësisë së lëvizjes. Shënoni dhe vizatoni që të tregoni grupimin e tyre. Tregoni të tjerëve në klasë për mënyrat e ndryshme të zhvendosjes, për grupimin e tyre dhe arsyet se si janë ato të ndara në grupe Si klasë diskutoni për llojet e ndryshme të veprimit të forcave të cilat mund të veprojnë në: fillim të lëvizjes, ndryshimit të shpejtësisë kahen ose llojin e saj.</p> <p>Secili nxënës duhet të zgjedhë lojë të përshkruaj dhe tregoj nëpërmjet të vizatimit / tekstit/ fjalëve</p> <ul style="list-style-type: none"> - Çfarë mund të bëhet që të zhvendosen? - Si të bëhet që të lëvizin më shpejtë ose më ngadalë? - Si të ndryshoj kahen? <p>Vallë a mundesh që të ndryshosh formën? Fletat punës të dizajnuar për këtë qëllim mund t’u ndihmojë nxënësve me aftësi më të vogla.</p> <p>Tentoni shembuj të ndryshëm nga secili lloj i lëvizjes.</p>	<p>Zgjedhje e lojërave të cilat lëvizin, seleksionimin e llojeve, lapsa dhe letra ose fletore pune</p> <p>Rrathë (unaza) për seleksionimin e lojërave (shih në fotografi)</p> <p>Lapsa dhe letra ose fletore pune</p> <p>Fleta pune</p>	<p>Përshkruani shtyrjen dhe tërheqjen si shembull për veprim të forcave të cilat mund ti zhvendosin trupat</p> <p>Fjalët kryesore: shtyn tërheq forcë kahe nisje ngadalësim.</p> <p>Hulumtimi shkencor diskuton hulumton krahason.</p> <p>Sqaroni se kur diçka fillon të lëviz ajo është me të vërtetë si rezultat i forcës së vepruar paraprakisht</p>

Qëllimi i mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Fizika (Forcat dhe lëvizja)			
<p>Java e 2: Dihet që tërheqja dhe shtyrja bëhen në bazë të forcës dhe se forca mund të matet me matës të forcës. Hulumton se si me anë të forcës, objektet fillojnë të lëvizin ose të ndalojnë lëvizjen. Hulumton se si forca mund të ndryshoj formën e objektit.</p> <p>Hulumtimi shkencor Ide dhe dëshmi Mbledh dëshmi ne situatë të ndryshme që të përgjigjet në përgjigjet ose të testoj ide.</p> <p>Pranimi dhe prezantimi i dëshmive: Mat me ndihmën e aparateve të thjeshta dhe i vëren vëzhgimet në mënyra të ndryshme.</p>	<p>Ora e 4: Ndryshimi i formës, shpejtësisë dhe drejtimit. Demonstro rrotullimin e topave prej qelqi ose kokrra në një enë të rrumbullakët. Diskutoni se si topat e qelqit lëvizin dhe si të mund ta kontrollojmë lëvizjen e tyre. Luani „Futboll me fryrje”(shih fotografinë djathtas), duke shfrytëzuar fyshta për fyerje që të fryni (zhvendosni) topat prej letre. Shënioni pjesën e sipërme mbi masën ose fletën e letrës si fusha e futbollit. Me gola në të dy skajet dhe qendrën e fushës nga duhet të filloj loja. Vendoseni topin në qendër të pikës së fushës. Në sinjalin e dhënë filloni të fryheni nëpër mes fyshtës dhe tentoni të jepni gol. Fituesi është ai i cili do të japi më shumë gola.</p> <p>Ndërtoni katapulte nga topat prej gome, katapultoni jashtë shkollës. Duke shtrënguar llastikun. Vareni gomën prej plastike mes pëllëmbës dhe gishtit tregues, vendosni topin prej gome në llastikun dhe tërhiqeni (lirojeni që topi prej gome të fluturojë në ajër. Matja e distancës që e kalon. <i>Cili mund ta fluturojë bonbonen më largët?</i> Bëni eksperimente me modele të ndryshme të katapultave (llastiqeve). Çfarë ndikimi do të ketë nëse përdorim llastik me trashësi të ndryshme ? Çfarë mendoni për llastiqet më të gjata? Për secilin shembull mendoni se çfarë duhet bërë që të fillojë të lëviz. Hulumtoni se çfarë duhet të bëni që ta ndryshoni shpejtësinë ose kahen ose t’ia ndryshoni formën. Shënioni ose vizatoni për të treguar se çfarë keni zbuluar.</p>	<p>Topa qelqi ose kokrra, tavë</p> <p>Fyshta për të pirë, letër e thyer në formë të topit për futboll, shkumës, letër dhe kimik.</p> <p>Llastiqe, topa prej gome –bonbone, shkopinj prej akulloresh.</p> <p>Vizore ose lenta për matje, zgjedhje e llastiqeve prej gome me trashësi dhe gjatësi të ndryshme.</p> <p>Lapsa dhe letër ose fletore pune.</p>	<p>Përshkruani shtyrjen dhe tërheqjen si shembull për veprim të forcave të cilat mund ti zhvendosin trupat</p> <p>Fjalët kryesore: shtyn tërheq forcë kahe nisje ngadalësim. rrota fryn distancë udhëton</p> <p>Hulumtimi shkencor diskuton hulumton krahason. mat.</p> <p>Sqaroni se kur diçka fillon të lëviz ajo është me të vërtetë si rezultat i forcës së vepruar paraprakisht</p>

Qëllimi i mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Fizika (Forcat dhe lëvizja)			
<p>Java e 3</p> <p>Dihet që tërheqja dhe shtyrja bëhen në bazë të forcës dhe se forca mund të matet me matës të forcës.</p> <p>Hulumtimi shkencor</p> <p>Ide dhe dëshmi</p> <p>Mbledh dëshmi në situatë të ndryshme që të përgjigjet në përgjigjet ose të testoj ide.</p> <p>Pranimi dhe prezantimi i dëshmive:</p> <p>Mat me ndihmën e aparateve të thjeshta dhe i vëren vëzhgimet në mënyra të ndryshme.</p>	<p><u>Ora e 5: Shfrytëzimin e matësve të forcës</u></p> <p>Nxënësve jepuni lloje të ndryshme për matjen e forcës të ndarë në çifte ose në grupe të vogla. Krahasoni dallimet dhe ngjashmëritë në mes tyre. Diskutoni për se atom und të kenë shenja të ndryshme në shkallë për matjen e forcës. krahasoni shkallët të shënuara me matës të ndryshme të forcave.</p> <p>Tregojuni se si maten me matëse të forcave në përpjekje për të bërë që objektet të lëvizin nga pozita fillestare e qetësisë. Vëreni matësin e forcës në objektin dhe lexoni forcën në njutën (N) siç e tërhiqni. Shënoni në tabelë emrin e objektit dhe forcës së nevojshme që të filloj të lëviz.</p> <p>Në çifte, mateni forcën e kërkuar në njutën (N) e nevojshme që objekti të filloj të lëviz. Bisedoni p.sh Për cilin objekt duhet të përdorim forcë më e madhe që të filloj trupi të lëviz? Pse?</p>	<p>Matës i forcës ma shkallë të ndryshme</p> <p>Zgjedhje e objekteve të ndryshme, markera dhe flip çatre, tabelë e bardhë ose të zezë për të shënuar.</p> <p>Lapsa dhe letër ose fletore pune</p>	<p>Sqaroni se forcat maten me shfrytëzimin e aparateve të quajtura matës të forcës ose njuton metër dhe se forcat maten me njësi matëse të quajtura njutën (N)</p> <p>Fjalët kryesore:</p> <p>shtyn, tërheq forcë kahe nisje ngadalësim. rrota, fryn distancë, udhëton matës së forcës njutën.</p> <p>Hulumtimi shkencor</p> <p>Diskuton, hulumton, krahason, mat.</p> <p>Nëse me matës së forcës, matjen e forcave të vogla dhe forcave të mëdha, atëherë gjilpëra që tregon forcën mund të dalë jashtë shkallës për matjen e forcës.</p> <p>Nëse me matës të forcës me spirale, matim forca të vogla, atëherë matësi i forcës mundet ende të tregoj 0 (N) njutën.</p> <p>Forca e nevojshme që trupi të zhvendoset është më e madhe nga objekti për tu zhvendosur dhe është e nevojshme të jetë më e madhe se forca që të mbahet në lëvizje.</p>

Qëllimi i mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Fizika (Forcat dhe lëvizja)			
<p>Java e 3 Dihet që tërheqja dhe shtyrja bëhen në bazë të forcës dhe se forca mund të matet me matës të forcës.</p> <p>Hulumtimi shkencor Ide dhe dëshmi Mbledh dëshmi në situatë të ndryshme që të përgjigjet në përgjigjet ose të testoj ide.</p> <p>Pranimi dhe prezantimi i dëshmive: Mat me ndihmën e aparateve të thjeshta dhe i vëren vëzhgimet në mënyra të ndryshme.</p>	<p><u>Ora e 6: Hulumtim për atë se sa forcë është e nevojshme që të ndërpriten lidhjet.</u> Diskutoni se si të dijet se sa e fortë është lidhja. Ftoni nxënësit të propozojnë mënyra se si këto do të hulumtohen. Në çifte ose në grupe të vogla realizoni hulumtimet. Lejojuni planifikimet para se të fillojnë, sigurojuni se hulumtimet e tyre janë të arsyeshme dhe mund të merren për bazë. Fleta pune me plan për hulumtim do t'iu ndihmojë që të realizohet hulumtimi në mënyrë të pavarur. Parashikoni se cila është lidhja më e fortë. Kujdeseni për këtë hulumtim dhe vizatoni grafikonin duke shfrytëzuar rezultatet e fituara. <i>Për se disa lidhje janë më të forta nga të tjerat lidhje? Ku mund të përdoren she shfrytëzohen secila prej lidhjet e ndryshme?</i></p>	<p>Përfshirje e lidhjeve të ndryshme, psh: Penj prej pambuku, pe për të kapur peshk , pambuk, mëndafsh etj. Shkopinj, matës për temperaturën, masa (zgjedhje e mjeteve me mundësi me bira nëse i keni në dispozicion). Letër dhe lapsa ose fletore pune, letër milimetrike, vizore ose shirita matës (metër).</p> <p>Fleta pune me plan të hulumtimit</p> <p>Letër milimetrike</p>	<p>Propozimet mund të kyçin edhe përforsim të njëjës anë me anë të shklopit, ndërsa anën tjetër e lidhni me matësin e forcës. Shkopi tërhiqet deri sa lidhja ndërpritet dhe më pas lexohet forca e këputjes . Variant tjetër lidheni masat me lidhje , dhe më pas do të ndërpritet. Mateni forcën me njuton me anë të matësit të forcës</p> <p>Fjalët kryesore: shtyn tërheq matës të forcës njutën. lidhje</p> <p>Hulumtimi shkencor diskuton hulumton krahason mat.</p>

Qëllimi i mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Fizika (Forcat dhe lëvizja)			
<p>Java e 4</p> <p>Din se shtyrja dhe tërheqja ndodhin si rezultat i veprimit të forcave dhe se ato mund të maten me matës së forcës</p> <p>Hulumton se si forcat mund ti bëjnë që trupat mund të fillojnë të zhvendosen ose ta ndalojnë lëvizjen.</p> <p>Hulumtojnë se si forcat mund të ndryshojnë formën e trupave(objekteve).</p> <p>Hulumtimi shkencor Ide dhe dëshmi</p> <p>Mbledh dëshmi ne situatë të ndryshme që të përgjigjet në përgjigjet ose të testoj ide.</p> <p>Pranimi dhe prezantimi i dëshmive:</p> <p>Mat me ndihmën e aparateve të thjeshta dhe i vëren vëzhgimet në mënyra të ndryshme.</p>	<p><u>Ora e 7: Cila këpucë ka larmi (model) më të mirë? (pjesa e 1)</u></p> <p>Tregoni këpucë të ndryshme. Pyeteni nxënësit: Cila ka shara (profil) më të mira? Si ato mund të zbulohen? Në grupe të vogla, planifikoni se si do ti testoni ato. Testoni se si do ta testoni efikasitetin laraman (profil) të këpucëve. propozimet mund të kyçin edhe matës të forcave që të bëhet lëvizja e këpucës- për të matur a përdoret forca e shtyrjes. propozimet tjera mund të kyçin futjen e masave brenda në këpucë për tu realizuar testi i dhënë, ose vëzhgimi i efektit nga sipërfaqet e ndryshme, ose pengesave në dërrasën e dhënë.</p> <p>Shihni gjonin e këpucëve që i mbathin nxënësit. Krahasoni me atletet sportive.</p> <p>Diskutoni për dallimet në rrëshqitje ose laramanit në pjesën e poshtme të këpucës.</p> <p>Vendosni një copë të hollë prej letre në këpucë. Vendosni shenja duke i nënvizuar pjesën e poshtme të këpucës me kimik që të vizatoni model, Tregoni shenjat e mbetura.</p> <p>Paramendoni se cili ka lënë gjurmë më të mira dhe për se.</p> <p>Parashikoni forcën në njutën e cila nevojitet për këpucën që të fillojë të lëviz në sipërfaqe.</p>	<p>Zgjedhje e këpucëve me pjesë të poshtme të ndryshme</p> <p>Fleta pune me planë për hulumtim</p> <p>Matës së forcës, dërrasë, masë.</p> <p>Letër e hollë, shkumësa prej dylli, lapsa të butë.</p>	<p>Fjalët kryesore:</p> <p>shtynë tërheq matës të forcës njutën. lidhje dërrasë e pjerrët gjon</p> <p>Hulumtimi shkencor</p> <p>diskuton hulumton krahason mat.</p>

Qëllimi i mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Fizika (Forcat dhe lëvizja)			
<p>Java e 4 Din se shtyrja dhe tërheqja ndodhin si rezultat i veprimit të forcave dhe se ato mund të maten me matës së forcës Hulumton se si forcat mund të bëjnë që trupat mund të fillojnë të zhvendosen ose ta ndalojnë lëvizjen. Hulumtojnë se si forcat mund të ndryshojnë formën e trupave(objekteve).</p> <p>Hulumtimi shkencor Ide dhe dëshmi Mbledh dëshmi ne situatë të ndryshme që të përgjigjet në përgjigjet ose të testoj ide.</p> <p>Pranimi dhe prezantimi i dëshmive: Mat me ndihmën e aparateve të thjeshta dhe i vëren vëzhgimet në mënyra të ndryshme.</p>	<p><u>Ora e 8: Cila këpucë ka larmi (model) më të mirë? (pjesa e 2)</u> Me grupet e njëjta sikurse në njësinë e mëparshme. realizoni hulumtimin.</p> <p>Analizoni këpucët ne dërrasë (ky lloj i analizës kërkon forcë më të madhe se sa analiza e cila bëhet në sipërfaqe të rrafshët). Tërhiqeni dërrasën me anë të matësit të forcës dhe mateni forcën e kërkuar të tërheqjes. Shfrytëzoni këpucët me madhësi të njëjtë por me laramani të ndryshme të këpucës në pjesën e poshtme.</p> <p>Shënoni tabelë nga rezultatet. Shfrytëzoni rezultatet për të ardhur në përfundim: Për se shara e mirë është e nevojshme për mbathjet sportive. Cila mbathje ka shara më të mira/më të këqija ? Prej nga e dimë?</p>	<p>Dërrasë, këpucë. Matës të forcës, masa (peshore).</p> <p>Laps dhe letër ose fletore pune.</p>	<p>Fjalët kryesore: shtyn tërheq matës të forcës njutën. lidhje dërrasë e pjerrët gjon</p> <p>Hulumtimi shkencor diskuton hulumton krahason mat.</p>

Qëllimi i mësimi	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Fizika (Forcat dhe lëvizja)			
<p>Java e 5</p> <p>Hulumton se si forcat, duke marr parasysh fërkimin, që mundësojnë objektet të zhvendosen më shpejtë ose më nga dalë ose e ndryshojnë kahen e tyre.</p> <p>Hulumton se si forcat mund të mbështesin ose ndërpresin lëvizjen e objekteve.</p> <p>Hulumtimi shkencor Planifikim të punës hulumtuese: propozon ide, parasheh dhe diskuton për ato.</p>	<p><u>Ora e 9: Lojëra rrëshqitëse</u></p> <p>Nëse në afërsi të shkollës keni shkollë lokale për rrëshqitje – patinazh shkoni dhe shihni, Nëse nuk keni atëherë gjeni në internet vieoklipe kur fëmijët rrëshqasin në parkun rrëshqitës.</p> <p>Videoklipi me rrëshqitje në plafonin lëshoni disa herë videon dhe diskutoni se çfarë shihni në video. Diskutoni se çfarë është ajo e cila bën dallimin se për kohën e shkurtër do të lëshohet në pjesën rrëshqitësen. Si do të mund të matni shpejtësinë e lëshimit në pjesën rrëshqitëse?</p> <p>Ndihmoni nxënësve të dizajnojnë testin e krahasimit = (keni kujdes që të mbani në vazhdimësi faktorët e njëjtë për pos njërit faktor) Planifikoni dhe realizoni hulumtimin psh: Vallë njerëzit që janë të gjatë udhëtojnë më shpejtë? Vallë djemtë janë më të shpejtë se vajzat?</p> <p>Inkurajoni nxënësit që të mendojnë për pyetjet e tyre lidhur me hulumtimin.</p>	<p>Fushë lokale ose video nga interneti.</p> <p>Fleta pune me plan për hulumtim, sipërfaqe rrëshqitëse dhe dërrasa, lojëra si figura, kronometër.</p>	<p>Fjalët kryesore: shtyn tërheq forcë matës të forcës njutën. kahe peshë rezistenca e ajrit fërkim</p> <p>Hulumtimi shkencor diskuton hulumton krahason pyet parasheh</p>

Qëllimi i mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Fizika (Forcat dhe lëvizja)			
<p>Java e 5</p> <p>Hulumton se si forcat, duke marrë parasysh fërkimin, që mundësojnë objektet të zhvendosen më shpejtë ose më nga dalë ose e ndryshojnë kahen e tyre.</p> <p>Hulumton se si forcat mund të mbështesin ose ndërpresin lëvizjen e objekteve.</p> <p>Hulumtimi shkencor Planifikim të punës hulumtuese: propozon ide, parasheh dhe diskuton për ato.</p>	<p><u>Ora e 10: Hulumtimi për pyetjet tona lidhur me zhvendosjen dhe forcat.</u></p> <p>Kujtohuni nxënësve mbi pyetjet të cilat ato vetë kanë vendosur ti testojnë nga njësia e mëparshme.</p> <p>Realizoni hulumtimin, psh: Vallë njeriu më i gjatë mund të ecë më shpejtë? Vallë djemtë mund të ecin më shpejt se vajzat? etj.</p> <p>(Ndoshta do të duhet të siguroni pyetje për të cilat disa grupe duhet të diskutojnë)</p> <p>Shënoni hulumtimin si:: Model (Çfarë bëme?) Rezultate (Çfarë ndodhi) Përfundim (Çfarë zbuluam?) Përgjigjuni pyetjeve të cilat i parashtruat për të hulumtuar.</p>	<p>Fleta pune me plan për hulumtim , matës të forcave, masa(peshore) aparaturë për matje, dërrasa, kronometër, gjithçka e arsyeshme që kanë kërkuar nxënësit.</p> <p>Lapsa dhe fletore ose fletore pune</p>	<p>Fjalët kryesore: shtyn tërheq forcë matës të forcës njutën kahe peshë rezistenca e ajrit fërkim</p> <p>Hulumtimi shkencor matë diskuton hulumton krahason pyet parasheh</p>

Qëllimi i mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Fizika (Forcat dhe lëvizja)			
<p>Java e 6</p> <p>Hulumton se si forcat, duke marrë parasysh fërkimin, që mundësojnë objektet të zhvendosen më shpejtë ose më nga dalë ose e ndryshojnë kahen e tyre.</p> <p>Hulumton se si forcat mund të mbështesin ose ndërpresin lëvizjen e objekteve.</p> <p>Hulumtimi shkencor Planifikim të punës hulumtuese: propozon ide, parasheh dhe diskuton për ato.</p>	<p><u>Ora e 11: Hulumtim për fërkim (planifikim)</u></p> <p>Cili do të jetë ndryshimi nëse rrëshqet poshtë në sipërfaqen rrëshqitëse duke qenë i ulur në sipërfaqe me qëndisje të llojeve të ndryshme?</p> <p>Diskutoni se si të hulumtoni mbi atë se cila qëndisje ka rrëshqitje më të madhe dhe më të vogël.</p> <p>Diskutoni rreth metodave të ndryshme duke i futur qëndisjet e ndryshme, lëshim që të rrëshqitni në pjesën për poshtë të dërrasës dhe tërheqje lartë me shpejtësi konstante në dërrasë, dhe shënoni madhësinë e forcës së përdorur duke përdorur matës së forcës.</p> <p>Si mundësi tjetër, vendosni qëndisjen në njërën anë të dërrasës dhe më pas dërrasën mënjaroni për deri sa qëndisja me peshën e saj nuk do të fillojë që të lëviz. Shënoni lartësinë e dërrasës kur fillon të lëviz qëndisja. Diskutoni rreth atyre se çfarë ju tregojnë rezultatet</p> <p>Planifikoni dhe realizoni hulumtim për të zbuluar se cila prej qëndisjeve ka fërkim më të vogël/më të madhe.</p> <p>Cila qëndisje është më e mirë për tu ulur për të rrëshqitur më shumë? Prej nga e dini?</p>	<p>Lloje të ndryshme të qëndisjeve, psh: pambuk, lesh, mëndafsh, etj. Masa, dërrasa, vizore, matës së forcës, fleta për shënimin e rezultateve ose lapsa dhe fletore pune.</p> <p>Fleta pune me plan të hulumtimit</p>	<p>Fjalët kryesore:</p> <p>shtyn tërheq forcë matës të forcës njutën. kahe peshë fërkim</p> <p>Hulumtimi shkencor</p> <p>matë diskuton hulumton krahason pyet parasheh</p> <p>Tregoni nocionin „fërkim” si forcë e cila e ngadalëson lëvizjen e trupave.</p> <p>Sqaroni në sipërfaqja e ndryshme do ta zvogëlojë fërkimin dhe do të ndikojë që trupat të rrëshqasin më shpejtë.</p>

Qëllimi i mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Fizika (Forcat dhe lëvizja)			
<p>Java e 6</p> <p>Hulumton se si forcat, duke marr parasysh fërkimin, që mundësojnë objektet të zhvendosen më shpejtë ose më nga dalë ose e ndryshojnë kahen e tyre.</p> <p>Hulumton se si forcat mund të mbështesin ose ndërpresin lëvizjen e objekteve.</p> <p>Hulumtimi shkencor Planifikim të punës hulumtuese: propozon ide, parasheh dhe diskuton për ato.</p>	<p>Ora e 12: Hulumtimi mbi fërkimin (hulumtime)</p> <p>Cili do të jetë ndryshimi nëse rrëshqitni posh në dërrasën rrëshqitëse duke u ulur në baza me qëndisje të llojit të ndryshme?</p> <p>Planifiko dhe realizo hulumtime për të zbuluar se cila prej qëndisjeve ka fërkim më të madhe/ më të vogël.</p> <p>Shënoni hulumtimet si: Model (Çfarë bëme?), Rezultate (Çfarë ndodhi?), Përfundim (Çfarë zbuluam?) Përgjigjuni pyetjeve të cilat i parashtruat për të hulumtuar.</p> <p>Cila qëndisje është më e mirë për tu ulur për të rrëshqitur më shumë? Prej nga e dini?</p>	<p>Fleta pune me plan të hulumtimit, Lloje t' qëndisjeve psh: pambuk, lesh, mëndafsh etj. Masa, dërrasa, vizore, matës të forcës, fleta për shënimin e rezultateve ose lapsa dhe fletore pune.</p>	<p>Fjalët kryesore: shtyn tërheq forcë matës të forcës njutën. kahe peshë fërkim</p> <p>Hulumtimi shkencor matë diskuton hulumton krahason pyet parasheh</p> <p>tregoni nocionin „fërkim” si forcë e cila e ngadalëson lëvizjen e trupave.</p> <p>Sqaroni ne sipërfaqja e yndyrshme do ta zvogëloj fërkimin dhe do të ndikoj që trupat të rrëshqasin më shpejtë.</p>

Qëllimi i mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Fizika (Forcat dhe lëvizja)			
<p>Java e 7</p> <p>Hulumton se si forcat, duke marr parasysh fërkimin, që mundësojnë objektet të zhvendosen më shpejtë ose më nga dalë ose e ndryshojnë kahen e tyre.</p> <p>Hulumton se si forcat mund të mbështesin ose ndërpresin lëvizjen e objekteve.</p> <p>Hulumtimi shkencor Planifikim të punës hulumtuese: propozon ide, parasheh dhe diskuton për ato.</p>	<p><u>Ora e 13: Efektet nga fërkimi</u></p> <p>Tregoni videoklipin ku gjallesat rrëshqasin në akull(shih videon). Shihni klipin pa zë. Cilët efekte të fërkimit mund ti shihni në këtë videoklip?</p> <p>Në çifte shihni efektet pozitive dhe negative nëse fërkimi nuk ekziston psh: dyert shumë lehtë do të hapeshin, njerëzit dhe veturat do të kenë vështirësi që të ndalen.</p> <p>Mendoni për shembuj ku fërkimi është i nevojshëm ose paraqet pengesë - sipërfaqet e rrugëve janë të ashpra, ashtu që profilet e gomës lehtë ngjiten, pjesa e mprehtë ka shumë pak qasje me akullin që të mund rrëshqitëset të rrëshqasin në akull etj.</p> <p>Shënoni dhe vizatoni që të tregoni shembuj për anët e dobëta dhe anët e forta nga efekti i fërkimit.</p>	<p>www.youtube.com/watch?v=3LMmu-DKaQ0</p> <p>Lapsa dhe fleta ose fletore pune</p>	<p>Arushat polar e rrëshqasin pasi që akulli është i lëmuar dhe për këtë qëllim ka fërkim të vogël.</p> <p>Fjalët kryesore forcë kahe peshë fërkim</p> <p>Hulumtimi shkencor Diskuton, Sipërfaqe jo të rrafshëta Provokojnë fërkim më të madh Sipërfaqe të lëmuara Provokojnë fërkim më të vogël</p>

Qëllimi i mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Fizika (Forcat dhe lëvizja)			
<p>Java e 7</p> <p>Hulumton se si forcat, duke marrë parasysh fërkimin, që mundësojnë objektet të zhvendosen më shpejtë ose më nga dalë ose e ndryshojnë kahen e tyre.</p> <p>Hulumton se si forcat mund të mbështesin ose ndërpresin lëvizjen e objekteve.</p> <p>Hulumtimi shkencor Planifikim të punës hulumtuese:</p> <p>propozon ide, parasheh dhe diskuton për ato.</p>	<p><u>Ora e 14: Rezistenca e ujit</u></p> <p>Në çifte bisedoni se sa lehtë ose vështirë është të hyn në bazën ose në det. Si është më lehtë që të lëvizim në ujë? Ndani idetë me nxënësit e tjerë të klasës.</p> <p>Tregoni videoklip për peshqit që notojnë. Për se peshku mundet shumë lehtë të lëviz në ujë?</p> <p>Hulumtoni mbi atë se sa forma ndikon në lëvizjen nëpër ujë, përgatitni enë të mëdha me lëng të tejudkshëm dhe mjegullinë (jo i dukshëm) psh: ngjitës i dukshëm, përzierje për ngjitje të tapetave. Pikoni një pikë nga plastelina në lëng dhe mateni se sa kohë do ti nevojitet që të fundoset në fundin e enës. Bëni topa të ndryshme për nga madhësia. Secilit prej tyre ndryshoje formën. parashikoni se sa shpejt ose nga dal do të bien poshtë format e ndryshme kur do të kalojnë nëpër lëng.</p> <p>Kujdesuni për këtë hulumtim dhe formoni diagram nga format e ndryshme të formuara në brumi ose plastelina sipas asaj se sa kohë është e nevojshme që të fundosen në fundin e enës.</p> <p>Cilët forma më mirë bien nëpër lëngje?</p>	<p>Cilindra me madhësi të ndryshme (enë) ngjitës i tejudkshëm ose përzierje për ngjitjen e tapetave, masë e ngurtë (brumë) ose plastelinë, dërrasa prej druri për përzierjen e brumit ose plastelinës , kronometër, letër dhe laps.</p>	<p>Fjalët kryesore</p> <p>forcë kahe peshë fërkim rezistencë e ujit shtyrje aerodinamike</p> <p>Hulumtimi shkencor</p> <p>Diskuton,</p> <p>Forma ka ndikim në lëvizjet aerodinamike</p> <p>Shpjegoni nocionin e rezistencës së ujit, e cila e ngadalëson lëvizjen e objekteve.</p>

Qëllimi i mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Fizika (Forcat dhe lëvizja)			
<p>Java Hulumton se si forcat, duke marrë parasysh fërkimin që mundësojnë objektet të zhvendosen më shpejtë ose më nga dalë ose e ndryshojnë kahen e tyre. Hulumton se si forcat mund të mbështesin ose ndërpresin lëvizjen e objekteve.</p> <p>Hulumtimi shkencor Planifikim të punës hulumtuese: proponon ide, parasheh dhe diskuton për ato.</p>	<p><u>Njësia 15: Rezistenca e ujit</u></p> <p>Rezistenca e ajrit: tregoni videoklipin të rënies së parashutës (shihë klipin). Çfarë ndodh në momentin e duhur kur hapet parashuta? Pse parashuta e ngadalëson rënien?</p> <p>Bëni parashutë nga materialet e ndryshme dhe madhësitë e ndryshme nga materialet e ndryshme. Varni figura me lojëra, masa peshore ose material të ngurta (brumë) ose plastelinë. Hidhni parashutën nga një lartësi në sipërfaqe dhe vëzhgoni se si bie. Hulumtoni se çfarë ndikon në shpejtësinë gjatë rënies, psh: madhësia/forma/materiali i parashutës. Planifikoni dhe kujdesuni për hulumtimin .</p> <p>Vëreni rezultatet – vizato grafikun për të gjitha ato. Cili material mundëson ndërtimin parashutës më të mirë? Cila madhësi e parashutës është më e mirë? Nga e dimë?</p>	<p>www.youtube.com/watch?v=QHbk0qNyk8Q</p> <p>Letër, mëndafshe, gërshërë, tel, grup të figurave për të luajtur, kronometër, letër milimetrike, letër dhe laps, fleta pune me plan për hulumtim.</p>	<p>Shpejtësia e lëvizjes ndryshon në mënyrë drastike, parashuta me të vërtet nuk shkon lartë, por ashtu na duket. Rezistenca e ajrit është forcë e cila i kundërvihet objekteve që lëvizin lartë nëpër ajër.</p> <p>Fjalët kryesore forcë kahe peshë fërkim rezistencë e ujit gravitacion</p> <p>Hulumtimi shkencor matë diskuton hulumton krahason pyet parasheh</p>

Tema 2C: 3.5. Shqisa

Kjo temë ju mundëson nxënësve ta kuptojnë rëndësinë e shqisave të veta.

Ata hulumtojnë aspekte duke përdorur secilën shqisë në veçanti.

Kuptojnë se pse ndonjë shqisë është e rëndësishme në jetën tonë të përditshme.

Mësimdhënësit duhet të jenë të sinqertë ndaj të gjithë nxënësve me pengesë shqisore dhe nëse nevojitet të krijojnë rregulla themelore në klasë para fillimit të temës.

Hulumtimi shkencor	
Qëllimet e mësimit	Nocionet
<p>Idetë dhe dëshmitë: Mbledh dëshmi në situata të ndryshme që të përgjigjet në pyetjen apo të testojë ide.</p> <p>Planifikimi i punës hulumtuese: Propozon ide, parashikon dhe diskuton për atë; Mendon për mbledhjen e dëshmive dhe planifikon realizimin në mënyrë konkrete me kushte të njëjta.</p> <p>Pranimi dhe paraqitja e dëshmive: Vëzhgon dhe krahason gjësende, qenie të gjalla dhe ngjarje; Matë me ndihmën e pajisjes së zakonshme dhe i vëren vëzhgimet në mënyra të ndryshme; Paraqet rezultate me vizatime, grafikë dhe tabela.</p> <p>Shqyrton dëshmi dhe qasje: Nxjerr përfundime prej rezultateve që të përdor njohuri shkencore për sqarim; Gjeneralizon dhe fillon të identifikojë modele të zakonshme në vetë rezultatet.</p>	<p>Shqisa. Mund të: Pemë prek Parfum nuhas Dëgjon shijoj dëgjojë</p> <p>Sytë Gjurmë nga gishtat Gjuha Hunda Veshë Ushqimi</p> <p>Hulumtimi shkencor: hulumton diskuton identifikon mendon pyet bën grupon krahason harton teston.</p>

Qëllimet e mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Biologji (Njerëzit dhe kafshët)			
<p>Java e 8 Hulumton shqisat e njeriut dhe mënyrat të cilat i përdorim që të mësojmë për botën tonë</p> <p>Hulumtimi shkencor Planifikimi i punës hulumtuese: Propozon ide, parashikon dhe diskuton për atë; Mendon për mbledhjen e dëshmive dhe planifikon realizimin në mënyrë konkrete me kushte të njëjta.</p> <p>Pranimi dhe paraqitja e dëshmive: Vëzhgon dhe krahason gjësede, qenie të gjalla dhe ngjarje; Matë me ndihmën e pajisjes së zakonshme dhe i vëren vëzhgimet në mënyra të ndryshme; Paraqet rezultate me vizatime, grafikë dhe tabela.</p>	<p>Ora e 16: Prek Përdorni strajcë për prekje që të identifikoni gjëra që nuk i shikoni (vetëm me prekje)</p> <p>Bëni detektorë për prekje duke i ngjitur mostra të materialeve të ndryshme të shkopinjve të lëpirëseve. Testoni ndjenjat gjatë zbulimit të prekjes të pjesëve të ndryshme të trupit – prekni pjesë të trupit me detektor për prekje si psh: pjesën e poshtme të shputës, brendinë e pëllëmbës, ballin etj. Demonstroni se si bëhet ajo. Në çifte realizoni testin për të zbuluar prekjen. Diskutoni për atë se sa mirë apo keq mundet pjesët tjera të trupit të detektojnë prekje.</p>	<p>Thes për prekje (thes i tejdukshëm me gjëra në të cilin nxënësit e vendosin dorën, por nuk ju lejohe të shikojnë brenda), ndarja e gjërave të ndryshme për identifikimet vetëm me prekje</p> <p>Mostra prej pëlhurave, si për shembull: mëndafshi, lëkura, pambuku, leshi, shkopinj të lëpirëseve, gërshërë, ngjitës.</p>	<p>Vokabulari nocionet/kryesore: shqisat prekje.</p> <p>Hulumtimi shkencor: hulumton identifikon pyet grupon harton diskuton mendon bën krahason teston.</p>

Qëllimet e mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Biologji (Njerëzit dhe kafshët)			
<p>Java e 9 Hulumton shqisat e njeriut dhe mënyrat të cilat i përdorim që të mësojmë për botën tonë</p> <p>Hulumtimi shkencor Planifikimi i punës hulumtuese: Propozon ide, parashikon dhe diskuton për atë;</p> <p>Pranimi dhe paraqitja e dëshmive: Vëzhgon dhe krahason gjësende, qenie të gjalla dhe ngjarje; Matë me ndihmën e pajisjes së zakonshme dhe i vëren vëzhgimet në mënyra të ndryshme; Paraqet rezultate me vizatime, grafikë dhe tabela.</p>	<p><u>Ora e 17: Vulosja dhe prekja</u></p> <p>Përdorni thjerrëza që ti kontrolloni vulat e Juaja dhe të shokëve tjerë. Bëni vulat tuaja me ngjyrë. Identifikoni si nyje, vizatime rrethore apo vija të lakuara. Bëni nga një kopje të veçantë të vulës për secilin nxënës dhe bëni piktogram (grafik) nga rezultatet për tërë klasën. Krahasoni me statistikën e tërësishme – vallë kjo klasë përshtatet me rezultatet e arritura?</p> <p>Bisedoni për përdorimin e vulave për identifikim – pasosh etj. Shndërroni vulat në ilustrime. Shikoni linkun për idetë plotësuese.</p>	<p>Thjerrëza, ngjyra, letra, katrorë të vegjël letre për vulosje, ekzemplarë i veçantë për piktogramin, letër grafike, gërshërë, ngjitës</p> <p>http://kids.nationalgeographic.com/kids/activities/crafts/fingerprint-art/.</p>	<p>Vokabulari/nocionet kryesore: shqisat prekje.</p> <p>Hulumtimi shkencor: hulumton identifikon pyet grupon harton diskuton mendon bën krahason teston. Sqaroni se modelet e ndryshme janë nyje, vizatimet rrethore dhe vijat e lakuara. Në përgjithësi afërsisht 60% e popullatës do të ketë nyje, 35% vizatime rrethore dhe 5% vija lakore.</p>

Qëllimet e mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Biologji (Njerëzit dhe kafshët)			
<p>Java e 9 Hulumton shqisat e njeriut dhe mënyrat të cilat i përdorim që të mësojmë për botën tonë</p> <p>Hulumtimi shkencor Idetë dhe dëshmitë: Mbledh dëshmi me përmbajtje të ndryshme që të përgjigjet në pyetjet apo të testojë ide. Pranimi dhe paraqitja e dëshmive: Paraqet rezultate me vizatime, grafikë dhe tabela.</p>	<p><u>Ora e 18: Shija</u></p> <p>Kërkoni nga nxënësit në çifte apo grupe të vogla të propozojnë pemë që do të përdorin në sallatë të shëndetshme të pemëve.</p> <p>Tregoni lloje të ndryshme të pemëve të kapshme për përdorim: emëroni dhe bisedoni se vallë a kanë pasur shije më parë. Nëse nuk e kanë provuar organizoni provë. Bëni raport në klasë sa i përket pemës së ofruar se vallë ju pëlqen apo jo. Bëni grafikun që ti prezantoni rezultatet. Bëni dhe hani sallatë pemësh në të cilën të gjithë do të kënaqen.</p>	<p>Përmbledhje të pemëve të zgjedhura, lëng portokalli apo limonadë me gazë, (në të cilët shkrihet pema), pjata letre, thika plastike, lugë</p> <p>Flipçart dhe markesë</p> <p>Letër grafike, letër dhe laps apo fletore pune.</p> <p><u>Shëndeti dhe siguria:</u> Vlerësoni se vallë nxënësit janë alergjik në diçka para se të ndani ushqim dhe mos përdorni fryte arrore apo prodhime të cilat përmbajnë bërthama. Të jeni të sigurt se nxënësit do ti lajnë duart para ngrënies.</p>	<p>Vokabulari/nocionet kryesore: shqisa shije gjuhë hundë ushqim pemë</p> <p>Hulumtimi shkencor: hulumton identifikon pyet diskuton mendon përpunon krahason teston</p>

Qëllimet e mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Biologji (Njerëzit dhe kafshët)			
<p>Java e 10 Hulumton shqisat e njeriut dhe mënyrat të cilat i përdorim që të njihet bota</p> <p>Hulumtimi shkencor Idetë dhe dëshmitë: Mbledh dëshmi me përmbajtje të ndryshme që të përgjigjet në pyetjet apo të testojë ide.</p> <p>Pranimi dhe paraqitja e dëshmive: Paraqet rezultate me vizatime, grafikë, grafikone dhe tabela.</p>	<p>Ora e 19: Zbulimi i shijeve të ndryshme Organizoni të provuarit e ushqimit me sy të zbuluar Ofroni zgjedhje të ëmbëlsirave, e tharët, e njelmët apo e ithtë për nxënësit ta provojnë.</p> <p>Ofroni më pak ujë ndërmjet provave – Cilat prej shijeve mundet më mirë ti zbulojmë? Cilat shije ju pëlqejnë, e cilat jo?</p> <p>Provoni pak prej ushqimit me hundë të mbyllur. <i>Si ndikon kjo në shqisat tuaja për shije?</i></p> <p>Shënoni për shijet të cilat i keni zbuluar dhe theksoni nga një shembull për secilin lloj të shijes.</p>	<p>Përmbledhja e ushqimeve të ndryshme – i ëmbël – sheqer, i tharët – jogurt, i krupshëm – krip apo i ithtë – lëng limoni (grejpfrut), mbulesë për sy, ujë, gota</p> <p>Shëndeti dhe siguria: Vlerësoni se vallë nxënësit janë alergjik në diçka para se të ndani ushqim dhe mos përdorni fryte arrore apo prodhime të cilat përmbajnë bërthama. Të jeni të sigurt se nxënësit do ti lajnë duart para ngrënies.</p>	<p>Vokabulari/nocionet kryesore: shqisat prekje.</p> <p>Hulumtimi shkencor: hulumton identifikon pyet grupon harton diskuton mendon bën krahason</p> <p>Shqisa për shije ishte e pamundur nëse ushqimi nuk mund të ketë erë – kjo ndodhë nëse keni ftohje dhe humbni oreks – nuk mundeni të nuhateni dhe të shijoni ushqimin.</p>
<p>Java e 10 Hulumton shqisat e njeriut dhe mënyrat të cilat i përdorim që të njihet bota</p> <p>Hulumtimi shkencor Idetë dhe dëshmitë: Mbledh dëshmi me përmbajtje të ndryshme që të përgjigjet në pyetjet apo të testojë ide.</p> <p>Pranimi dhe paraqitja e dëshmive: Paraqet rezultate me vizatime,</p>	<p>Ora e 20: Si mundemi ti përcaktojmë ngjyrat?</p> <p>Paraprakisht përgatitni penj nga leshi i ndryshëm me ngjyrë të gjatë nga 5 cm (rreth gjashtë ngjyrave të ndryshme). Shturni jashtë përreth në vend të caktuar, preferuese është të jetë ku ka bimë dhe dru. Zbuloni se si i zbuluam ngjyrat e ndryshme. Jepni kohë prej dy minutave dhe inkurajoni nxënësit që ta kërkojnë pjesën e leshit dhe ta vendosin në kutinë qendrore. Përsëritni aktivitetin katër here duke përdorur secilën radhë kuti të ndryshme. Jepni grupit kuti me lesh që të numërohen fijet që janë brenda. Ndani rezultatet – përdorni informatat që të vizatoni</p>	<p>Lesh me ngjyrë, gërshërë, hapësirë e jashtme, kuti të zbrazura, matës kohe, yje apo fishkëlllyese, fleta prej fjetore me katrorë.</p>	<p>Vokabulari kryesor/nocionet: shqisat të shikuarit/pamja sytë maskimi</p> <p>Hulumtimi shkencor: hulumton identifikon pyet diskuton mendon</p>

Qëllimet e mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Biologji (Njerëzit dhe kafshët)			
grafikë, grafikone dhe tabela.	grafikon; vendosni katër kutitë të boshtit x. Kërkoni shabllon në të dhënat. Cilat ngjyra kanë qenë më rëndë për ti gjetur? Vallë kjo është e dobishme për kafshët (psh. maska)?		
<p>Java e 11 Hulumton shqisat e njeriut dhe mënyrat të cilat i përdorim që të njihet bota</p> <p>Hulumtimi shkencor Idetë dhe dëshmitë: Mbledh dëshmi me përmbajtje të ndryshme që të përgjigjet në pyetjet apo të testojë ide.</p> <p>Pranimi dhe paraqitja e dëshmive: Paraqet rezultate me vizatime, grafikë, grafikone dhe tabela.</p>	<p><u>Ora e 21: Iluzionet optike</u></p> <p>Kjo mund të jetë mjaft zbavitëse! Provoni disa iluzione optike – shikoni faqet. Shfrytëzoni linqet që të tregoni disa iluzione optike. Për secilën prej tyre pyetni: <i>Çka mund të shikoni?</i> Apo: Jepni dy alternativa për atë që ata mund të shikojnë në iluzione. Diskutoni për përgjigjet dhe lejoni nxënësve t’ju tregojnë se çka shikojnë. Disa prej tyre do të kenë mundësi ti shohin të dy alternativat, tjerët do ta shohin më lehtë njëriën sesa alternativën tjetër por mund të jenë në mundësi ta shikojnë alternativën kur do t’ju jepet. Vizatoni disa iluzione të thjeshta optike me përdorimin e pikave apo vijave të drejta me shigjeta në të gjithashtu shembujt prej ueb – faqeve.</p>	<p>http://moneylady.hubpages.com/hub/Optical-illusions-for-Kids</p> <p>www.illusion-optical.com/Optical-illusions/</p> <p>Letër dhe laps apo fletore pune</p>	<p>Vokabulari/nocionet kryesore: shqisat të shikuarit/pamja sytë iluzioni optik</p> <p>Hulumtimi shkencor: hulumton identifikon pyet diskuton mendon</p> <p>Sqaroni se ndonjëherë sytë tanë mund të na „mashtrojnë” me shikimin e gjësendeve ndryshe. Ajo quhet iluzion optik. Njerëz të ndryshëm i shikojnë iluzionet optike të mënyrave të ndryshme varësisht prej asaj se si truri i tyre interpreton atë që sytë e tyre e shikojnë.</p>

Qëllimet e mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Biologji (Njerëzit dhe kafshët)			
<p>Java e 11 Hulumton shqisat e njeriut dhe mënyrat të cilat i përdorim që të njihet bota</p> <p>Hulumtimi shkencor Idetë dhe dëshmitë: Mbledh dëshmi me përmbajtje të ndryshme që të përgjigjet në pyetjet apo të testojë ide.</p> <p>Pranimi dhe paraqitja e dëshmive: Paraqet rezultate me vizatime, grafikë, grafikone dhe tabela.</p>	<p><u>Ora e 22: Dëgjimi</u></p> <p>Praktikoni disa aktivitetet të thjeshta të përditshme përderisa nxënësit i mbanë sytë mbyllur. Ata duhet të qëllojnë se çka kanë bërë si për shembull. i keni shfletuar faqet e ndonjë libri, keni lënë ujë keni duartrokitur etj.</p> <p>Dëgjoni me sy mbyllur rreth një minute dhe rikujtohuni me të gjitha tingujt që i keni dëgjuar. Dikush prej rrethit cingëron me zile apo bën zë dhe personi prej qendrës duhet ta identifikojë drejtimin prej ku vjen tingulli. Përsëritni aktivitetin me individin nga qendra prej ku i ka mbyllur sytë dhe e mbulon njërin vesh. Vallë a ka dallim në atë se sa është lehtë apo rëndë mund të zbulohet burimi i zërit në secilën kohë? Pse? Vëreni konkludimet dhe kërkoni shabllonet e rezultateve. Krahasoni efektet e dëgjimit kur sytë janë të mbyllur apo kur e shfrytëzojmë vetëm njërin vesh.</p>	<p>Libër, ujë, gotë, dhe bokall etj.</p> <p>Letër dhe lapsa, matës i kohës</p> <p>Vend i madh, burim i tingullit, letër ose laps, fletore pune</p>	<p>Vokabulari kryesor/nocionet: shqisat dëgjon veshë</p> <p>Hulumtimi shkencor: hulumton identifikon pyet diskuton mendon përpilon teston</p>

Qëllimet e mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Biologji (Njerëzit dhe kafshët)			
<p>Java e 12 Hulumton shqisat e njeriut dhe mënyrat të cilat i përdorim që të njihet bota</p> <p>Hulumtimi shkencor</p> <p>Planifikimi i punës hulumtuese: Me ndihmë, mendon për mbledhjen e dëshmimeve dhe planifikimi i ferr testeve.</p> <p>Pranimi dhe paraqitja e dëshmimeve: Gjeneralizon dhe fillon të njeh modelet e zakonshme të rezultateve.</p>	<p><u>Ora e 23: Aroma</u></p> <p>Në çifte: bisedoni për aromat që ju pëlqen apo jo. Shkruani për punët të cilat ata dëshirojnë të nuhasin. Përgatitni disa kopje për nuhatje dhe kërkoni nga nxënësit të deklarohen se vallë ju pëlqen, nuk ju pëlqen apo nuk i kushtojnë vëmendje nuhatjes. Kjo mund të vërehet me shenjat „smaili” – fytyrë e qeshur nëse ju pëlqen, fytyrë e pikëlluar nëse nuk ju pëlqen ndërsa me gojë në vijën e drejtë nëse nuk mban llogari. Demonstroni se si të caktohet kjo, si për shembull nuhatni ndonjë letër dhe tregoni se prej asaj keni teshtitje madje caktoni me fytyrë e mallëngjyer. Mandej nuhatni ndonjë çokolatë dhe qeshuni për atë që ju pëlqen më tepër etj.</p>	<p>Parfum, mëlmesa, kafe, ngjyrë etj.. kavanoz të vegjël apo enë me substanca të caktuara në të, të shënuara me numra dhe të mos shihet përmbajtja e tyre.</p> <p><u>Shëndeti dhe siguria:</u> Provoni se vallë dikush prej nxënësve ka alergji dhe përdorni kimikale johelmuese</p> <p>Laps dhe letër apo fletore pune</p>	
<p>Java e 12 Hulumton shqisat e njeriut dhe mënyrat të cilat i përdorim që të njihet bota</p> <p>Hulumtimi shkencor</p> <p>Planifikimi i punës hulumtuese: Propozon ide, parasheh dhe të njëjtat i përcjell.</p>	<p><u>Ora e 24: Përdorimi i shqisave tona</u></p> <p>Luani disa lojëra: Kërkoni disa nxënës që të përpiqen të kalojnë në rrugicën duke shkelur mbi „gurët” e bërë prej letre. Tjerët vërejnë se sa herë do të rrëshqasin prej „gurëve”.</p> <p>Përsëritni aktivitetin me nxënës tjetër vullnetarë i cili është me sy të mbuluar. Parashikoni se çfarë do të jetë dallimi. (Ata do të mund të mbanë mend se ku gjenden guralecët prej letre). Bisedoni se si mund t’ju ndihmohet dhe tu jepet përkrahje që ta mbanë drejtimin përderisa sytë i kanë të mbuluar.</p> <p>Provoni përsëri, duke dhënë instruksione verbale që ti ndihmohet që ta mbajnë drejtimin.</p> <p>Bisedoni për lidhjen ndërmjet veti të shqisave tona.</p>	<p>Copa prej letre, hapësirë e pastër</p> <p>Shami për mbylljen e syve</p> <p>Fotografi (nga interneti apo librat) prej njerëzve me pengesa shqisore</p>	<p>Vokabulari kryesor/nocionet: shqisat prekje shije aromë] shikon/shikimi sytë kopje gjuhë hunda veshët</p> <p>Hulumtimi shkencor: hulumton</p>

Qëllimet e mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Biologji (Njerëzit dhe kafshët)			
	<p>Merreni parasysh se si disa njerëz kanë pengesë si për shembull pengesë me dëgjim, shikim dhe se si ata gjenden në situata të përditshme. <i>Çka do të mundet atyre t'iu duket vështirë që të bëjnë? Çfarë pajisje ekzistojnë që t'iu ndihmojnë në përditshmërinë e tyre?</i></p> <p>Dizajnoni diçka që do t'ju ndihmojë personave të cilat kanë pengesë me dëgjimin apo shikimin.</p>	Laps dhe letër apo fletore pune	identifikon pyet diskuton mendon krahason teston

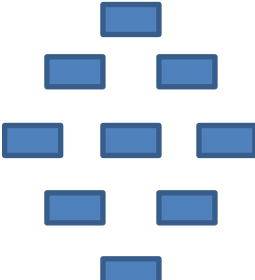
Tema 2C: 3.6. Mirëmbajtja e shëndetit

Kjo temë ju ndihmon nxënësve të zbulojnë shumë punë që ju duhen që të mbeten shëndoshë.

Ata do të mësojnë për zemrën dhe se si rrahja e zemrës është nën ndikimin e ushtrimeve.

Ata e ndërlidhin atë me këtë që tani më e dinë për lëvizjen dhe ushtrimet.

Hulumtimi shkencor		
Qëllimet e mësimit	Vokabular i rekomanduar për këtë tërësi	
<p>Idetë dhe dëshmitë: mbledh dëshmi në situata të ndryshme që të përgjigjet në pyetjet apo teston ide.</p> <p>Planifikimi i punës hulumtuese: propozon ide, parashikon dhe diskuton për ato; mendon për grumbullimin e dëshmive dhe planifikon realizimin e tentimit konkret nën kushte të njëjta.</p> <p>Pranimi dhe paraqitja e dëshmive: Vëzhgon dhe krahason gjërat, qeniet e gjalla dhe ngjarjet; Mat me ndihmën e pajisjes së zakonshme dhe i cakton vëzhgimet në mënyra të ndryshme; Paraqet rezultate me vizatime, grafikë dhe tabela.</p> <p>Shqyrton dëshmi dhe qasje: Nxjerr përfundim prej rezultateve dhe fillon të përdor njohuri shkencore për sqarimet; Gjeneralizon dhe fillon të identifikojë modele të thjeshta në vetë rezultatet.</p>	<p>Proceset jetësore Njeriu Kafsha Ushqimi Uji Lëvizja Rritja Riprodhimi I gjallë jo i gjallë Ushtrime Dieta</p> <p>Hulumtimi shkencor: Krahason Pyet Dizajnon Hulumton Kërkon Diskuton Mbledh dëshmi</p>	<p>Shëndetshëm Karbohidrate Vitamina dhe minerale Proteina Kalcium Gjethngrënës Barngrënës Mishngrënës Molarë Paramolarë, Dhëmbëprerës Të qyshit</p> <p>Analizon Vëzhgon Mendon</p>

Qëllimet e mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Biologji (Njerëzit dhe kafshët)			
<p>Java e 13 I njeh proceset jetësore për njerëzit dhe kafshët duke i përfshirë të ushqyerit (ujin dhe ushqimin), lëvizjen, rritjen dhe riprodhimin</p> <p>Hulumtimi shkencor</p> <p>Planifikimi i punës hulumtuese:</p> <p>Propozon ide, parashikime dhe i përcjell.</p>	<p>Ora e 25: Jeta pa ushqim dhe ujë</p> <p>Shikoni faqen e programit botëror për ushqim që të shikoni se si disa njerëz mbarë botës nuk kanë mjaft ushqim/ujë. Diskutoni për arsyet e mundshme për këtë – klimë, katastrofë etj. Shikoni disa lajme të tashme botërore për ndonjë katastrofë natyrore. <i>Si mund t'ju ndihmojmë atyre?</i></p> <p>Bisedoni për punën e disa organizatave bamirëse të njohura për nxënësit, të cilët përpiqen t'ju ndihmojnë këtyre vendeve gjatë krizës. Në grupe të vogla hulumtoni për organizatat humanitare të cilat ndihmojnë njerëzve në situata të tilla. Organizoni në shkollë ngjarje që do të promovojë aksion apo do ta ngrënë vetëdijen për punën e organizatave humanitare.</p>	<p>www.wfp.org/photos</p> <p>Lajmet botërore – drejtpërdrejtë; Internet</p> <p>Internet apo libra</p> <p>Internet apo libra</p>	<p>Vokabulari kryesor/nocionet: njeriu shtaza ushqimi uji dieta shëndeti</p> <p>Hulumtimi shkencor: kërkon bisedon analizon vëzhgon mendon</p>
<p>Java e 13 I njeh proceset jetësore për njerëzit dhe kafshët duke i përfshirë të ushqyerit (ujin dhe ushqimin), lëvizjen, rritjen dhe riprodhimin</p> <p>Hulumtimi shkencor</p> <p>Planifikimi i punës hulumtuese:</p>	<p>Ora e 26: Diamanti 9 Njihni nxënësit me idetë për „Diamant 9”. Kjo është radhitje e thjeshtë e letrave.</p> 	<p>Letra për fjalë (të zbrazëta)</p>	<p>Vokabulari kryesor/nocionet: njeriu shtaza ushqimi uji dieta shëndeti</p> <p>Hulumtimi shkencor: kërkon bisedon analizon vëzhgon</p>

Qëllimet e mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Biologji (Njerëzit dhe kafshët)			
<p>Propozon ide, parashikime dhe i përcjell.</p>	<p>Lutni nxënësit të ekspozojnë. Për shembull. Çka është punë e rëndësishme që ne ta bëjmë në shkollë? Shënoni përgjigjet (nëntë të parat që ofrohen) në letrat. Si klasë, bisedoni dhe tregoni se si do ti parashtroni letrat në „Diamant 9” diagrami. Kjo do të shkaktojë shumë diskutime. Puna më e rëndësishme duhet të jetë në maje ndërsa më së paku në bazën e diagramit.</p> <p>Vallë pajtoheni? Kjo do të zgjat një orë të plotë, nëse është dhënë kohë adekuate për diskutim.</p>		<p>mendon</p>

Qëllimet e mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Biologji (Njerëzit dhe kafshët)			
<p>Java e 14 I njeh proceset jetësore për njerëzit dhe kafshët duke e përfshirë ushqimin (ujin dhe ushqimin), lëvizjen, rritjen dhe riprodhimin</p> <p>Hulumtimi shkencor</p> <p>Planifikimi i punës hulumtuese:</p> <p>Propozon ide, parashikon dhe i përcjell.</p>	<p><u>Ora e 27: Çka nevojitet për jetë?</u></p> <p>Rikujtoni nxënësit për procesin „Diamant 9” Në grupe të vogla secilit grup jepni disa letra të përgatitura paraprakisht me fjalë duke i përfshirë disa letra të zbrazura me çka në secilën prej tyre – për shembull uji, veshja, ngrohtësia (idetë për atë që na duhet të jemi të gjallë).</p> <p>Duke punuar në grupe tregoni nxënësve që ti radhisin letrat sipas rëndësi me radhë apo 1,2,3,2,1 (radhiti si diamant)</p> <p>Sqaroni se punët e domosdoshme për jetë duhet të jenë të vendosura në maje, ndërsa punët të cilat e bëjnë jetën më të rehatshme duhet të jenë të vendosura më poshtë.</p> <p>Diskutoni për përgjigjet? Secili grup ka radhën e tij për prezantim para tjerëve në klasë.</p> <p>Vallë pajtoheni? Mund të bindni ndonjë grup që ta ndryshojë mendimin e vet? Shënoni Diamantin e tyre 9.</p> <p>Përfundoni: <i>Çka është absolutisht e nevojshme të jetojmë?</i></p>	<p>Kartela të përgatitura paraprakisht – 1 komplet prej 9 për grupin, lapsi</p> <p>Lapsi dhe letra dhe fletorja e punës</p>	<p>Vokabulari kryesor/nocionet: njeriu shtaza ushqimi uji dieta shëndeti</p> <p>Hulumtimi shkencor: kërkon bisedon analizon vëzhgon mendon</p>

Qëllimet e mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Biologji (Njerëzit dhe kafshët)			
<p>Java e 14 I njeh proceset jetësore për njerëzit dhe kafshët duke e përfshirë ushqimin (ujin dhe ushqimin), lëvizjen, rritjen dhe riprodhimin</p> <p>Hulumtimi shkencor</p> <p>Planifikimi i punës hulumtuese:</p> <p>Propozon ide, parashikon dhe i përcjell.</p>	<p><u>Ora e 28: Proceset jetësore</u></p> <p>Kthehuni në aktivitetet e klasës së parë. Ora 30 – Uji i pastër për pije, Ora 31 – Prindërit dhe pasardhësit, Ora 32 – Si rritemi.</p> <p>Përsëritni disa aktivitete që ti vizitoni nxënësit për atë se si njerëzve dhe shtazëve u nevojitet ushqim dhe ujë, që të mundën të lëvizin, të rriten dhe të shumohen.</p> <p>Merrni parasysh se cilët kafshë janë karakteristike për të gjithë kafshët duke i përfshirë edhe njerëzit (si është e theksuar në tërësitë e mësimit).</p> <p>Diskutoni dhe shkruani për atë.</p>	<p>Lapsi dhe letra dhe fletorja e punës</p>	<p>Vokabulari kryesor/nocionet: njeriu shtaza ushqimi uji dieta shëndeti</p> <p>Hulumtimi shkencor: kërkon bisedon analizon vëzhgon mendon</p>

Qëllimet e mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Biologji (Njerëzit dhe kafshët)			
<p>Java e 15 Hulumton ushtrime dhe ushqim të shumëllojshëm për shëndet të mirë</p> <p>Hulumtime shkencore</p> <p>Pranimi dhe prezantimi i dëshmive: Vëzhgojnë dhe krahasojnë gjërat e gjalla dhe ngjarjet.</p>	<p>Ora e 29: Ruajtja e shëndetit Diskutoni në çifte: <i>Çka mund të bëjmë për të qenë të shëndetshëm? Diskutoni dhe ndani/këmbeni përgjigje.</i> Vendosni se çfarë e përbën stilin e të jetuarit shëndetshëm- ushqimi i mirë, ushtrimet fizike, higjiena personale, të kemi ngrohtësi, të jemi të sigurt etj. Shikojeni filmin e shkurtë për dikë që duhet të jetë i shëndetshëm përderisa është në ekspeditë rreth botës. Shikoni dhe numëroni mënyrat e ndryshme në të cilat ruhet shëndeti.</p> <p>Më pas në çifte merrni parasysh: <i>Çfarë na bën jo të shëndetshëm? Këmbeni përgjigjet në klasë dhe diskutoni.</i></p> <p>Merrni parasysh efektet e sjelljeve jo të shëndetshme, si për shembull: konsumimi i ushqimit të tepruar i sheqernave, prishja e dhëmbëve, lëkurë problematike, mos ushtrimi etj.</p> <p>Shpik një ndryshim të vogël që mund të kontribuojë për stilin e jetës tuaj për të qenë të shëndetshëm.</p> <p>Shkruani ose vizatoni poster duke krahasuar ushqimet e shëndetshme me ato jo të shëndetshme.</p>	<p>www.youtube.com/watch?v=7DKLv0GAGjU Flipçart dhe markerë</p> <p>Letër dhe laps, letër për poster, materiale artistike për dizajnimin e postereve ose pako të softuerit kompjuterik për përpilimin e posterit</p>	<p>Vokabulari/nocionet kryesore: Të ushqyerit uji ushqimi ushtrime dietë e shëndetshme jo e shëndetshme.</p> <p>Hulumtim shkencor krahason pyet bisedon vëzhgon mendon.</p>

Qëllimet e mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Biologji (Njerëzit dhe kafshët)			
<p>Java e 16 Hulumton ushtrime dhe ushqim të shumëllojshëm për shëndet të mirë</p> <p>Mëson se disa ushqime mund të jenë të dëmshme për shëndetin, për shembull, ushqimi me sheqerna ose me yndyra</p> <p>Njihet me proceset jetësore të përbashkëta të njerëzve dhe kafshëve duke përfshirë edhe të ushqyerit (ujin dhe ushqimin), lëvizjen, rritjen dhe riprodhimin.</p> <p>Hulumtim shkencor</p> <p>Pranimi dhe prezantimi i dëshmime: Vëzhgon dhe krahason gjësende, qenie të gjalla dhe ngjarje.</p>	<p>Ora e 30: Përzgjedhja e ushqimit Tregoni tre lloje të ndryshme të ushqimit dhe pyesni se cili prej tyre është i bezdisshëm dhe pse. Për shembull, një copë e frutave, pak bukë dhe çokollatë.</p> <p>Përgatitni disa kartela me fotografi me ushqime të ndryshme. Tregojuni nxënësve ti klasifikojnë kartelat në grupe sipas përzgjedhjes së tyre. Diskutoni çka paraqesin këto grupime (kjo mund të përfshijë grupim siç është të ushqyerit e papërpunuar/usqim i cili duhet të përgatitet; me origjinë bimore ose shtazore etj. Secili çift ose grup t'i ndajë grupimet e veta me të tjerët në klasë. Shkruani grupimet e tyre.</p> <p>Shkruani dy lloje të ushqimit që ju pëlqen për ta konsumuar dhe dy lloje të ushqimeve që ju pëlqejnë. Vëni emra ose gruponi përzgjedhjet e ushqimit sipas asaj vallë i konsumojnë shpesh ose rrallë herë. Në klasë bisedoni vallë këto lloje të ushqimit duhet të konsumohen shpesh ose rrallë herë (janë të shëndetshme apo për kënaqësi). Caktojini ushqimin e shëndetshëm dhe ushqimin për kënaqësi.</p>	<p>Tre lloje të ushqimit për krahasim</p> <p>Komplete kartash me fotografi– lloje të ndryshme të ushqimit; i mjaftueshëm për një çift.</p> <p>Lapsa dhe letra ose fletore pune</p>	<p>Vokabulari/nocionet kryesore: të ushqyerit uji ushqimi rritja dieta shëndetshëm.</p> <p>Hulumtim shkencor: krahason bisedon analizon vëzhgon mendon.</p>

Qëllimet e mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Biologji (Njerëzit dhe kafshët)			
<p>Java e 16 Hulumton ushtrime dhe ushqim të shumëllojshëm për shëndet të mirë</p> <p>Mëson se disa ushqime mund të jenë të dëmshme për shëndetin, për shembull, ushqimi me sheqerna ose me yndyra</p> <p>Njihet me proceset jetësore të përbashkëta të njerëzve dhe kafshëve duke përfshirë edhe të ushqyerit (ujin dhe ushqimin), lëvizjen, rritjen dhe riprodhimin.</p> <p>Hulumtim shkencor</p> <p>Pranimi dhe prezantimi i dëshmive: Vëzhgon dhe krahason gjësende, qenie të gjalla dhe ngjarje.</p>	<p>Ora e 31: Racion/shujtë e shëndetshme Shpërndani pjatat prej letre me pjesët e vizatuara nga brenda me proporcione përafërsisht të përafërta: 1/3 pemë dhe perime, 1/3 karbohidrate, 1/6 prodhime qumështi, 1/6 proteina, duke përfshirë edhe një pjesë të vogël të ushqimeve me ëmbëlsira. Diskutoni për përmasat e shënuara në pjatë. Shikojeni me radhë çdo grup të ushqimit dhe ushqimin që e përbën grupi adekuat . Bisedoni në klasë: <i>Pse është e nevojshme ta konsumojmë këtë?</i> Vizatoni ushqim tipik të përditshëm në pjesët adekuate të pjatës. Të përshkruhet madhësia reale e racionit, shihni linkun në faqen e ushqimeve të shëndetshme.</p> <p>Luani loja për lloje të ndryshme të ushqimeve–shihni linqet -ueb faqet.</p>	<p>Pjata prej letre, etiketuar përkatësisht, lapsa për vizatim</p> <p>www.gosh.nhs.uk/children/general-health-advice/eat-smart/food-science/food-group-fun/.</p> <p>http://tinyurl.com/oovc8j2 http://tinyurl.com/ppjw4af</p>	<p>Vokabulari/nocionet kryesore: të ushqyerit uji ushqimi rritja dieta shëndetshëm.</p> <p>Hulumtim shkencor: krahason bisedon analizon vëzhgon mendon.</p> <p>Karbohidrate për energji Pemë dhe perime për vitamina dhe minerale Proteina për rritje dhe ripërtëritje Prodhime qumështi – kalcium–eshtra dhe dhëmbë të fortë Sheqer/yndyra –më shumë energji</p>

Qëllimet e mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Biologji (Njerëzit dhe kafshët)			
<p>Java e 16 Hulumton ushtrime dhe ushqim të shumëllojshëm për shëndet të mirë</p> <p>Mëson se disa ushqime mund të jenë të dëmshme për shëndetin, për shembull, ushqimi me sheqerna ose me yndyra</p> <p>Njihet me proceset jetësore të përbashkëta të njerëzve dhe kafshëve duke përfshirë edhe të ushqyerit (ujin dhe ushqimin), lëvizjen, rritjen dhe riprodhimin.</p> <p>Hulumtim shkencor</p> <p>Pranimi dhe prezantimi i dëshmime: Vëzhgon dhe krahason gjësende, qenie të gjalla dhe ngjarje.</p>	<p><u>Ora e 32: Ushqim për udhëtim të gjatë</u></p> <p>Diskutoni: <i>Udhëtimi im më i gjatë që kamë qeni deri më sot.</i> Flisni për atë se si ato përgatiten për ndonjë udhëtim, me çka furnizohen për rrugë ose si e planifikojnë ushqimin dhe pijet kur ndodhen në udhëtim.</p> <p>Shikojeni hartën e Maqedonisë ose të botës për ti shikuar udhëtimet të cilat i kanë pasur nxënësit.</p> <p>Mendoni cili ushqim do të jetë i mirë që të merret në udhëtim të gjatë dhe pse. Planifikoni meny dhe shkruani arsyet për përzgjedhjen Tuaj.</p> <p>Sipas përzgjedhjes, grupeve të ndryshme u tregoni të mendojnë udhëtime të ndryshme dhe lejoni atyre të hulumtojnë për ushqimin dhe pijen adekuate të cilat do ti kishin marrë me vete.</p>	<p>Letër dhe laps ose fletore pune</p> <p>Kartela ose glob</p> <p>Letër dhe laps ose fletore pune</p> <p>Internet ose libra</p>	<p>Vokabulari/nocionet kryesore: të ushqyerit uji ushqimi rritja dieta shëndetshëm.</p> <p>Hulumtim shkencor: krahason bisedon analizon vëzhgon mendon.</p>

Qëllimet e mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Biologji (Njerëzit dhe kafshët)			
<p>Java e 17 Hulumton ushtrime dhe ushqim të shumëllojshëm për shëndet të mirë Mëson se disa ushqime mund të jenë të dëmshme për shëndetin, për shembull, ushqimi me sheqerna ose me yndyra.</p> <p>Hulumtim shkencor</p> <p>Pranimi dhe prezantimi i dëshmive: Vëzhgon dhe krahason gjësende, qenie të gjalla dhe ngjarje.</p>	<p>Ora e 33: Si duhet pastruar dhëmbët? Në çifte: flisni për atë se sa herë i lani dhëmbët, sa herë do të duhet ti pastroni dhe pse. Bisedoni për idetë në klasë.</p> <p>Në klasë bisedoni për përkujdesjen ndaj dhëmbëve. Inkurajoni vazhdimisht larjen e dhëmbëve në mënyrë të drejtë, si dhe kontrollime të rregullta te dentisti, shmanguni ushqimit dhe pijeve me sheqer.</p> <p>Janë të kapshme videot të cilat demonstrojnë teknika për pastrimin e dhëmbëve –shihni lidhjen. Shikoni videot me instruksione. Si mund kjo të krahasohet me larjen e dhëmbëve tuaj?</p> <p>Shkruani disa instruksione që dikush tjetër ti shfrytëzojë kur i pastron dhëmbët.</p>	<p>http://www.youtube.com/watch?v=Q4va_kfeFFU</p> <p>Letër dhe laps ose fletore pune</p>	<p>Vokabulari/nocionet kryesore: të ushqyerit uji ushqimi rritja dieta shëndetshëm.</p> <p>Hulumtim shkencor: krahason bisedon analizon vëzhgon mendon.</p> <p>Sqaroni se prishja nxitet nga shtresat të cilat i formojnë bakteret. Këto baktere ushqehen me sheqer dhe prodhojnë acide të cilat nxisin prishjen e dhëmbëve.</p>

Qëllimet e mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Biologji (Njerëzit dhe kafshët)			
<p>Java e 17 Hulumton ushtrime dhe ushqim të shumëllojshëm për shëndet të mirë Mëson se disa ushqime mund të jenë të dëmshme për shëndetin, për shembull, ushqimi me sheqerna ose me yndyra.</p> <p>Hulumtim shkencor</p> <p>Pranimi dhe prezantimi i dëshmive: Paraqet rezultate me vizatime, grafikë dhe tabela</p>	<p><u>Ora e 34: Çka dëshirojmë të pimë?</u></p> <p>Bisedoni në çifte: <i>Cila është pija ime më e preferuar.</i> Ndani propozimet në klasë. Këmbeni shembuj real , nëse e keni të mundur.</p> <p>Shënoni rezultatet dhe bëni një grafikë të pijeve më të preferuar nga nxënësit. Tregoni se si të bëjnë një grafikon. Lusni nxënësit ta kopjojnë grafikonin dhe t'i përgjigjen pyetjeve për të.</p> <p>Përfundoni: Vallë respektoni rregullat e ushqimit të shëndetshëm dhe jo të shëndetshëm? Si e dimë këtë?</p>	<p>Përmbledhje e pijeve të njohura të cilat preferohen nga nxënësit</p> <p>Flipçart dhe markerë, letër grafike (letër me katrorë)</p> <p>Paraprakisht listë e përpiluar me pyetje për grafikonin, psh: Cila është pija jonë më e preferuar? Cilën pije njerëzit më së paku e preferojnë? Sa më shumë njerëzit dëshirojnë _____se sa dëshirojnë_____?</p> <p>Letër dhe laps ose fletore pune.</p>	<p>Vokabulari/nocionet kryesore: pije lëng ujë lëng me gaz sheqer ushqim shëndetshëm.</p> <p>Hulumtim shkencor: krahason bisedon analizon vëzhgon mendon vizaton.</p>

Qëllimet e mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Biologji (Njerëzit dhe kafshët)			
<p>Java e 18</p> <p>Hulumton ushtrime dhe ushqim të shumëllojshëm për shëndet të mirë</p> <p>Mëson se disa ushqime mund të jenë të dëmshme për shëndetin, për shembull, ushqimi me sheqerna ose me yndyra.</p> <p>Hulumtim shkencor</p> <p>Pranimi dhe prezantimi i dëshmvive:</p> <p>Paraqet rezultate me vizatime, grafikë dhe tabela.</p>	<p><u>Ora e 35: Sa sheqer përmbajnë pijet tona më të preferuara?</u></p> <p>Shikoni etiketat për pije në listën e pijeve të preferuara. Lexojeni sasinë e sheqerit të cilën e përmbajnë atë; do të jetë mirë nëse krahasohen sasi të prej 100 ml. Disa produkte përfshijnë informata për numrin ekuivalent të lugëve të sheqerit të cilën e përmbajnë.</p> <p>Në grupe të vogla, shqyrtoni etiketat e pijeve dhe gjeni sasinë e sheqerit të cilën e përmbajnë ato. Është dhënë në gramë, atëherë bëjeni matjen e sasisë së sheqerit. Nëse është dhënë në formë të lugëve, atëherë vendos aq lugë sheqeri në qesen prej plastike për ushqim për tu krahasuar.</p> <p>Secili grup duhet ti prezantojë konkludimet e tyre para të tjerëve në klasë. Shënoni rezultatet dhe lusni nxënësit të vizatojnë grafikon me rezultatet dhe të shkruani për rezultatet e fituara.</p>	<p>Paketimi i pijeve të gazuara dhe jo të gazuara me etiketa të paprekura për ushqim, duke përfshirë të gjitha pijet e përmendura në leksionin paraprak, sheqer, lugë, thasë prej plastike, peshore.</p> <p>Markerë dhe flipçart ose tabelë e bardhë</p> <p>Letër grafike (letër me katrorë), stilolaps</p>	<p>Vokabulari/nocionet kryesore:</p> <p>pije lëng ujë lëng me gaz sheqer ushqim shëndetshëm jo shëndetshëm dioksid karboni (me gaz).</p> <p>Hulumtim shkencor:</p> <p>krahason bisedon analizon vëzhgon mendon vizaton.</p>

Qëllimet e mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Biologji (Njerëzit dhe kafshët)			
<p>Java e 18</p> <p>Hulumton ushtrime dhe ushqim të shumëllojshëm për shëndet të mirë Mëson se disa ushqime mund të jenë të dëmshme për shëndetin, për shembull, ushqimi me sheqerna ose me yndyra.</p> <p>Hulumtim shkencor</p> <p>Pranimi dhe prezantimi i dëshmvive: Vëzhgon dhe krahason gjësende, qenie të gjalla dhe ngjarje. Paraqet rezultat me vizatime, grafikone dhe tabela.</p>	<p>Ora e 36: Pasta për dhëmbë</p> <p>Lusni nxënësit të sjellin kutinë me pastë për dhëmbë, reklamë ose pastë për dhëmbë. Në çifte ose në grupe të vogla, shihni dhe këmbeni fjalët e fuqishme të cilat përdoren për promovimin e atyre produkteve: zbardhjen, shkëlqimin, heqjen e gurit të dhëmbëve.</p> <p>Dizajnoni dhe bëni poster për brend të ri të pastës-mendoni në efektin nga zgjedhja e fjalëve.</p> <p>Demonstroni si do të bëni hulumtim se cila është pasta më e mirë për dhëmbë në mësimin vijues- tregojuni nxënësve si do ta bëjnë eksperimentin.</p>	<p>Reklama në gazeta ose TV ose paketime të pastave të ndryshme për dhëmbë.</p> <p>Letër për poster, stilolaps, pako kompjuterike softueri për përgatitjen e posterëve</p> <p>Vezë të freskëta, përmbledhje e pastave të ndryshme për dhëmbë, gota të tejudkshme prej plastike, furça për dhëmbë, pije me gaz, lëng pemësh.</p>	<p>Vokabulari/nocionet kryesore: brushë për dhëmbë ujë pije të gazuar dioksid i karbonit (me gaz).</p> <p>Hulumtim shkencor: krahason bisedon analizon vëzhgon mendon</p> <p>Sqaron se fluori ndonjëherë janë dhënë si përbërës në pastën për dhëmbë sepse besohet se fluori i përforcon dhëmbët.</p>

Qëllimet e mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Biologji (Njerëzit dhe kafshët)			
<p>Java e 19</p> <p>Hulumton ushtrime dhe ushqim të shumëllojshëm për shëndet të mirë</p> <p>Mëson se disa ushqime mund të jenë të dëmshme për shëndetin, për shembull, ushqimi me sheqerna ose me yndyra.</p> <p>Hulumtim shkencor</p> <p>Pranimi dhe prezantimi i dëshmive:</p> <p>Vëzhgon dhe krahason gjësende, qenie të gjalla dhe ngjarje.</p> <p>Paraqet rezultat me vizatime, grafikone dhe tabela.</p>	<p><u>Ora e 37: Cila pastë për dhëmbë është më e mira?</u></p> <p>Hulumtojeni efikasitetin e pastave për dhëmbë. Së paku shtatë orë para fillimit të orës lani dhe thani vezë në temperaturë dhome dhe lyeni me pastë për dhëmbë që përmban fluor.</p> <p>Lyeni pastën në shtresë prej 5 mm. trashësi dhe mbushni të gjitha me flluska ajri.</p> <p>Përsëriteni procedurën me pasta tjera për dhëmbë, por lëreni një vezë të palyer për kureshtje.</p> <p>Secilën vezë vendoseni në gotë plastike të mbushur me acid acetik (për shembull, pije me gaz, lëng peme) duke pasur parasysh që lëngu ta mbulojë vezën.</p> <p>Në fillim të orës, i pastroni vezët nga pasta dhe kontrolloni se sa është e fortë çdo lëvore e saj.</p> <p><i>Vallë ekziston ndonjë dallim? Nëse është ashtu, si ka ndodhur ajo?</i></p> <p>Shkruani metodat e eksperimentit, rezultatet dhe përfundimet.</p>	<p>Vezë të freskëta, përmbledhje e pastave të ndryshme për dhëmbë, gota të tejudkshme prej plastike, furça për dhëmbë, pije me gaz, lëng pemësh.</p> <p>Laps dhe letër ose fletore pune</p>	<p>Vokabulari/nocionet kryesore:</p> <p>brushë për dhëmbë ujë pije të gazuar dioksid i karbonit (me gaz).</p> <p>Hulumtim shkencor:</p> <p>krahason bisedon analizon vëzhgon mendon.</p> <p>Në disa raste, gëzhoja e vezës është e butë – pastat „më të mira” për dhëmbë e ruajnë mbështjellësin e fortë të vezës (krahasojeni atë me mbështjellës të fortë (smalti) i ruan dhëmbët tonë.</p>

Qëllimet e mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Biologji (Njerëzit dhe kafshët)			
<p>Java e 19</p> <p>Hulumton ushtrime dhe ushqim të shumëllojshëm për shëndet të mirë</p> <p>Mëson se disa ushqime mund të jenë të dëmshme për shëndetin, për shembull, ushqimi me sheqerna ose me yndyra.</p> <p>Hulumtim shkencor</p> <p>Pranimi dhe prezantimi i dëshmvive:</p> <p>Vëzhgon dhe krahason gjësende, qenie të gjalla dhe ngjarje.</p> <p>Paraqet rezultat me vizatime, grafikone dhe tabela.</p>	<p>Ora e 38: Dhëmbët te njeriu</p> <p>Pyesni nxënësit sa dhëmbë kanë.</p> <p>Lusni ato ti këmbëjnë përvojat e tyre se si i kanë humbur dhëmbët. Përshkruani ato si dhëmbë të parë/dhëmbët e foshnjës/dhëmbë të qumështit dhe se këto duhet të bien për të bërë vend për dhëmbë më të mëdhenj të cilët do të zgjasin gjatë gjithë jetës.</p> <p>Secilit nxënës jepi pasqyrë dentale. Tregojuni atyre si ta përdorin atë për ti parë dhe numëruar dhëmbët. Numëroni sa dhëmbë kenë. Numëroni sa lloje të ndryshme të dhëmbëve mund të shihni.</p> <p>Njoftoni me emrat e llojeve të ndryshme të dhëmbëve.</p> <p>Përgatitni fleta pune me fotografi nga garnitura e dhëmbëve të njeriut që të mund nxënësit të shënojnë dhe numërojnë secilin lloj të dhëmbit në garniturën e përgjithshme të dhëmbëve te njeriu në moshë madhore.</p>	<p>Pasqyra (të vogla) të detajuara – 1 për çdo nxënës, të dezinfektuara</p> <p>Modele ose poster nga kompleti i dhëmbëve të njeriut-internet ose libra</p> <p>Fleta pune</p>	<p>Vokabulari/nocionet kryesore:</p> <p>dhëmbë pasqyrë gojor molarë të qyshit dhëmbëprerës paramolarë blues.</p> <p>Hulumtim shkencor:</p> <p>krahason bisedon vëzhgon mendon.</p> <p>Informoni nxënësit me emrat e llojeve të dhëmbëve – dhëmbëprerës- të qyshit-paramolarë- molarë.</p> <p>Dezinfektioni pasqyrat dentalë pas përdorimit.</p>

Qëllimet e mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Biologji (Njerëzit dhe kafshët)			
<p>Java e 19</p> <p>Hulumton ushtrime dhe ushqim të shumëllojshëm për shëndet të mirë</p> <p>Mëson se disa ushqime mund të jenë të dëmshme për shëndetin, për shembull, ushqimi me sheqerna ose me yndyra.</p> <p>Hulumtim shkencor</p> <p>Pranimi dhe prezantimi i dëshmvive:</p> <p>Vëzhgon dhe krahason gjësende, qenie të gjalla dhe ngjarje.</p> <p>Paraqet rezultat me vizatime, grafikone dhe tabela.</p>	<p><u>Ora e 39: Dhëmbë të ndryshëm për ushqime të ndryshme</u></p> <p>Përdorni fletat e punës nga mësimi paraprak që të përkujtoheni në emrat dhe llojet e ndryshme të dhëmbëve.</p> <p>Mundësoni të provoni lloje të ndryshme të ushqimit. Lusni nxënësit të shënojnë cilët dhëmbë i përdorin gjatë konsumimit të llojeve të caktuara të ushqimit. Përshkruaje aktivitetin e dhëmbëve të përdorur gjatë ushqimit, psh: kafshon, copëton, përtyp, prenë, bluan. Përdorni pasqyra dentale për të vëzhguar cilët dhëmbë përdoren gjatë ushqimit. Pini disa gllënjka ujë gjatë konsumimit të ushqimit.</p> <p>Shkruani në tabelë emrat e dhëmbëve, aktivitetin e tyre gjatë ushqimit dhe ushqimin i cili do të konsumohet.</p> <p>Diskutoni: <i>Cilët dhëmbë përdoren më shumë?</i></p>	<p>Fleta pune nga ora paraprake</p> <p>Lloje të ushqimit: Mollë, bukë, bonbone, pasqyra dentale, dezinficient, gota plastike, ujë.</p> <p>Laps dhe letër ose fletore pune</p>	<p>Vokabulari/nocionet kryesore:</p> <p>dhëmbë pasqyrë gojor molarë të qyshit prerës paramolarë kafshon copëton përtyp prerje bluan.</p> <p>Hulumtim shkencor:</p> <p>krahason bisedon vëzhgon mendon.</p> <p>Përkujtoni nxënësit me emrat e llojeve të dhëmbëve - dhëmbëprerës- të qyshit- paramolarë- molarë.</p> <p>Të jeni të vetëdijshëm për ekzistimin e ndonjë lloji të alergjisë te fëmijët.</p>

Qëllimet e mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Biologji (Njerëzit dhe kafshët)			
<p>Java e 19</p> <p>Hulumton ushtrime dhe ushqim të shumëllojshëm për shëndet të mirë</p> <p>Mëson se disa ushqime mund të jenë të dëmshme për shëndetin, për shembull, ushqimi me sheqerna ose me yndyra.</p> <p>Hulumtim shkencor</p> <p>Pranimi dhe prezantimi i dëshmvive:</p> <p>Vëzhgon dhe krahason gjësende, qenie të gjalla dhe ngjarje.</p> <p>Paraqet rezultat me vizatime, grafikone dhe tabela.</p>	<p>Ora e 40: Nofullat e kafshëve</p> <p>Shikoni fotografi me dhëmbë të kafshëve. Flisni për atë se cilat lloje të ushqimit konsumon çdo kafshë.</p> <p>Njoftoni me nocionet „bimëngrënës” , „mishngrënës” dhe „gjithngrënës”. Sqaroni se ato kanë dhëmbë të dizajnuar për të ngrënë bimë, mish ose të kombinuar.</p> <p>Shihni disa nofulla/skelete të kafshëve dhe përpiquni të identifikoni gjithçka vallë bëhet fjalë për kafshë që janë bimëngrënës, mishngrënës ose gjithngrënës, për shembull: peshku i madh, aligatori, dhia etj.</p> <p>Përpiquni se vallë bëhet fjalë për kafshë bimëngrënës, mishngrënës ose gjithëngrënës dhe tregoni shkakun pse keni atë mendim. Përshkruani dhe vizatoni ose bëni prerjen dhe ngjitni fotografi ose vizatim të kafshës.</p> <p>Vallë njerëzit janë bimëngrënës, mishngrënës ose gjithëngrënës?</p>	<p>Internet ose libra</p> <p>Laps dhe letër ose fletore pune, fotografi të kafshëve nofulla/skelet, gërshërë, ngjitës.</p>	<p>Vokabulari/nocionet kryesore:</p> <p>dhëmbë pasqyrë gojor molarë të qyshit prerës paramolarë kafshon copëton përtyp prerje bluan bimëngrënës mishngrënës gjithëngrënës.</p> <p>Hulumtim shkencor:</p> <p>krahason bisedon vëzhgon mendon.</p> <p>Barngrënësit i përdorin dhëmbët molarë për bluarjen e ushqimit; mishngrënësit i përdorin dhëmbët e qyshit për ta copëtuar mishin, gjithëngrënësit i përdorin të dy llojet e dhëmbëve.</p> <p>Dhëmbët molarë janë të rrafshët dhe përdoren për bluarjen e ushqimit bimor të cilën e marrin bimëngrënësit.</p>

Qëllimet e mësimit	Aktivitetet	Resurset (mjetet dhe materialet)	Komentet
Biologji (Njerëzit dhe kafshët)			
			<p>Mishngrënësit kanë nevojë për dhëmbë të mprehtë për ta copëtuat mishin.</p> <p>Gjithëngrënësit kanë kombinimin e dy llojeve të dhëmbëve.</p>